

P.Z. br. 833

HRVATSKI SABOR

KLASA: 344-01/20-01/01

URBROJ: 65-20-02

Zagreb, 29. siječnja 2020.

ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA

PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o elektroničkim komunikacijama*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnio Miro Bulj, zastupnik u Hrvatskome saboru, aktom od 28. siječnja 2020. godine.

U radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, sudjelovat će predlagatelj prijedloga zakona.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

P.Z. br. 833

HRVATSKI SABOR

Zastupnik Miro Bulj

Zagreb, 28.01.2020. godine

Hs**NP*344-01/20-01/01*6531-20-01**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno: 28-01-2020		
Klasifikacijska oznaka.	Org. jed.	
344-01/20-01/01	65	
Uradžbeni broj	Prih.	Vrij.
6531-20-01	1	20

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o elektroničkim komunikacijama

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14. - odluka Ustavnog suda broj: SuP-O-1/2014 od 14. siječnja 2014.) i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13., 113/16., 69/17. i 29/18.), podnosim Prijedlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o elektroničkim komunikacijama.

Navedeni Prijedlog zakona u Hrvatskom saboru obrazložiti će zastupnik Miro Bulj.

Zastupnik Miro Bulj

**ZASTUPNIK
MIRO BULJ**

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI
ZAKONA O ELEKTRONIČKIM KOMUNIKACIJAMA**

Zagreb, siječanj 2020. godine

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4.podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 56/90, 135/97, 113/00, 28/01,76/10 i 5/14 - odluka Ustavnog suda broj: SuP-O-1/2014 od 14. siječnja 2014.)

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITIZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Osnovna pitanja koja se trebaju urediti zakonom

Zakonom o elektroničkim komunikacijama uređuje područje elektroničkih komunikacija, i to korištenje elektroničkih komunikacijskih mreža i pružanje elektroničkih komunikacijskih usluga, pružanje univerzalnih usluga te zaštita prava korisnika usluga, gradnja, postavljanje, održavanje i korištenje elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme, uvjeti tržišnog natjecanja te prava i obveze sudionika na tržištu elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga, djelotvorno upravljanje radiofrekvencijskim spektrom te adresnim i brojevnim prostorom, digitalni radio i televizija, zaštita podataka, sigurnost i cjelovitost elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga te obavljanje inspeksijskog nadzora i kontrole u elektroničkim komunikacijama, kao i osnivanje nacionalnog regulatornog tijela za elektroničke komunikacije, poštanske usluge i željezničke usluge, njegovo ustrojstvo, djelokrug i nadležnosti te postupak donošenja odluka i rješavanja sporova u elektroničkim komunikacijama.

Predloženim izmjenama i dopuni uređuje se pitanje naknada za korištenje općeg dobra i nekretnina u vlasništvu Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te nekretnina u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih osoba.

Isto tako propisuje da Agencija u ostvarenju načela i ciljeva ovog Zakona nalaže zajedničko korištenje elektroničke komunikacija infrastrukture i druge povezane opreme, osobito u svrhu zaštite ljudskog zdravlja, očuvanja okoliša, zaštite prostora, izbjegavanja prekomjerne gradnje kada je to gospodarski neučinkovito ili fizički neprikladno, zaštite i očuvanja kulturnih dobara te nacionalne sigurnosti. Kao i to da se Agencija mora savjetovati s nadležnim jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Posljedice koje će donošenjem zakona proisteći

U izmjenama i dopuni Zakona propisati će se obaveza operatera da dijele antenske stupove. Ukoliko postojeći stup nema tehničkih mogućnosti za prihvatanje opreme drugog operatera, operater vlasnik stupa mora drugom operateru omogućiti rekonstrukciju. Time bi se smanjio ukupni broj antenskih stupova i omogućilo zajedničko korištenje najpovoljnijih lokacija. Ovakvu odredbu imaju druge zemlje. Za razliku od drugih zemalja u Republici Hrvatskoj je to

samo mogućnost, a ne i obaveza jer HAKOM, u svrhu zaštite ljudskog zdravlja, očuvanja okoliša, zaštite prostora i zaštite od prekomjerne gradnje samo potiče, ali ne i nalaže zajedničko korištenje infrastrukture. Samo HT i Vipnet imaju sami svaki preko 2200 baznih stanica, dok Tele2 ide prema tom broju i nitko ne želi da se priča pojeftini i pojednostavi. Obaveza HAKOM-a da se savjetuje s nadležnim tijelima jedinica lokalne samouprave prije donošenja odluke o zajedničkom korištenju infrastrukture. Prema postojećem Zakonu, ako je operatoru korisniku, zbog zaštite ljudskog zdravlja, očuvanja okoliša i zaštite prostora onemogućen pristup infrastrukturi, HAKOM može donijeti odluku o pristupu, a kod toga se može, ali ne i mora, savjetovati s lokalnom samoupravom. Za razliku od Republike Hrvatske, u drugim zemljama EU tele operateri ne mogu postavljati bazne stanice bez suglasnosti lokalne samouprave.

Obveza i visina naknada za pravo puta mora biti definirana zakonom, a ne pravilnikom koji donosi peteročlano Vijeće HAKOM-a. Proizvoljnim smanjivanjima naknada iz pravilnika, kojim pojedini operateri vrše pritisak na HAKOM Vijeće da ih smanji te Vijeće po svom nahođenju može prihod jedinica lokalne i područne samouprave umanjiti i preusmjeriti u dobit tele operatera koja je ionako prevelika.

Sadašnje godišnje naknade iz Pravilnika HAKOM-a iznose između 2-10 kn/m². Prema dostupnim informacijama iste naknade u susjednoj Ljubljani iznose 3 €/m i to je diskontna cijena jer je ugovorena koncesija na 30 godina, odnosno 90€/m i plaća se svih 30 godina unaprijed.

U Republici Hrvatskoj duljina DTK (kabelske kanalizacije) koju koriste tele operateri iznosi otprilike 25.000 km. Ako bi se primijenila cijena od 10 kn/m², godišnja naknada samo za kabelsku kanalizaciju iznosila bi 250 milijuna kn. A operateri imaju i veliki broj baznih stanica na stupovima, samostojeće ulične ormariće i telefonske govornice, HT sam preko 200.000 stupova za zračnu mrežu za koje bi se prema pravilniku trebala plaćati naknada za zemljišnu površinu 4 kn/m².

U periodu od 2014 je više od 400 jedinica lokalne samouprave zatražilo zakonom omogućenu naplatu prava puta, ali operateri to izbjegavaju plaćati. Do sada su, prema dostupnim informacijama samo 4 jedinice lokalne samouprave uspjele sudskim putem, preko HAKOM-a, ishoditi naplatu.

Tele operateri ne plaćaju ni naknadu za podmorske kablove i tako nezakonito ostvaruju profit korištenjem pomorskog dobra a DORH koji bi trebao zastupati državu nije zatražio plaćanje naknade.

III. Ocjena i izvori potrebnih sredstava za provođenje zakona

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske.

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O ELEKTRONIČKIM
KOMUNIKACIJAMA**

(„Narodne novine“ broj 73/18, 90/11, 133/12, 80/12, 71/14 i 72/17)

„Članak 1.

U članku 29. mijenja se stavak 1. koji glasi:

„Za pravo puta na općem dobru i na nekretninama iz članka 27. stavak 1. ovog Zakona, plaća se naknada za pravo puta iz članka 28. ovog Zakona, a način plaćanja naknade propisuju se pravilnikom koji donosi Vijeće agencije.

1) Naknada za korištenje općeg dobra i nekretnina u vlasništvu Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te nekretnina u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih osoba se plaća godišnje, po četvornom metru zemljišta, jednoznačno na cijelom području Republike Hrvatske za pojedine vrste nekretnina.

2) Vrste nekretnina (zemljišta) iz stavka 1. ovoga članka, koje se određuju prema načinu uporabe katastarske čestice odnosno njezinih dijelova (u zgradama su skraćene oznake), su:

a) poljoprivredna zemljišta: nerazvrstano poljoprivredno zemljište, oranica, oranica staklenik, oranica-plastenik, vrt, vrt-staklenik, vrt-plastenik, voćnjak, voćnjak rasadnik, maslinik, maslinik-rasadnik, vinograd, vinograd-rasadnik, livada, pašnjak-trstik i ribnjak (oznaka A);

b) šumska zemljišta: šuma i ostalo šumsko zemljište (oznaka B);

c) vode; rijeka, potok, kanal, jezero, bara, močvara, ribogojilište i marikultura (oznaka C);

d) prirodno neplodno zemljište: neplodno zemljište, stjenjak, kamenjar, golet, gromača, pijesak, klizište, vododerina, sprud, stjenovita obala, šljunčana obala i pješčana obala (oznaka D);

e) zemljište privedeno svrsi: izgrađeno zemljište, zemljište pod zgradama, dvorište, park, zemljište za sport i rekreaciju, dječje igralište, tržnica, sajmište, groblje, uređena plaža, luka, marina, zračna luka, kamenolom, šljunčara, pješčenjak, otvoreni kop, nasip, usjek, ustava, deponija, ulica, trg, cesta, put, autocesta, i željeznička pruga (oznaka E);

f) vrste nekretnina (zemljišta) za koje je na katastarskoj čestici uspostavljen poseban pravni režim, pomorsko dobro, vodno dobro, kulturno dobro, strogi rezervat, nacionalni park, posebni rezervat, park prirode, regionalni park, spomenik prirode, značajni krajobraz, park šuma, spomenik parkovne arhitekture, štice područje (oznaka F).

g) Visina naknade za pravo puta se izračunava prema površini zemljišta koja se koristi za pristup, postavljanje, korištenje, popravljanje i održavanje elektroničke komunikacijske infrastrukture u sljedećim iznosima:

Redni broj	Vrsta nekretnine, skraćene oznake	Godišnja naknada [kn/m ²]	Godišnja naknada sa popustom za plaćanje unaprijed 5 godina [kn/m ²]	Godišnja naknada sa popustom za plaćanje unaprijed 10 godina [kn/m ²]	Godišnja naknada sa popustom za plaćanje unaprijed 20 godina [kn/m ²]	Godišnja naknada sa popustom za plaćanje unaprijed 5 godina [kn/m ²]
1.	A	36	31,5	27	18	31,5
2.	B	24	21	18	12	21
3.	C	20	17,5	15	10	17,5
4.	D	20	17,5	15	10	17,5
5.	E	28	24,5	21	14	24,5
6.	F	36	31,5	27	18	31,5

h) Površina zemljišta za koju se određuje naknada kod kabelaške kanalizacije, je širina od jednog metra umnožena s dužinom trase.

j) Površina za elektroničke komunikacijske vodove koji se postavljaju izvan kabelaške kanalizacije, je širina od 0,5 metara umnožena s dužinom trase.

j) Površina zemljišta za koju se određuje naknada kod stupova nadzemne komunikacijske mreže, je 4 četvorna metra. Za prihvate nadzemne komunikacijske mreže na objektima određuje se jednokratna naknada u iznosu od 250,00 kn po prijemu.

k) Površina zemljišta za koju se određuje naknada kod samostojećih uličnih ormarića i javnih telefonskih govornica, je 4 četvorna metra. Za javne govornice prilagođene potrebama osoba s invaliditetom Agencija će izdavati potvrde o pravu puta s naknadom od 0,00 kn.

l) Infrastrukturni operator se može odlučiti u dogovoru s vlasnikom nekretnine za jednokratnu isplatu naknade za pravo puta u slučajevima ako je vlasnik nekretnine pravna ili fizička osoba i ako postigne takav dogovor s vlasnikom. Uz propisane priloge zahtjeva za potvrdu o pravu puta, infrastrukturni operator prilaže i izjavu vlasnika da pristaje na jednokratnu naknadu. U takvim slučajevima naknada se određuje kao godišnja naknada umnožena s 20, odnosno kao 20 godišnjih naknada.

m) Obveza plaćanja naknade za pravo puta započinje danom stjecanja prava puta, odnosno stupanjem na snagu Zakona o elektroničkim komunikacijama (»Narodne novine« br. 73/08).“

Članak 2.

U članku 30. stavak 1. riječ „potiče“ zamjenjuje se riječju „nalaže“

U članku 30. stavak 4. riječi „može se“ zamjenjuje se riječima „mora se“

U članku 30. stavak 6. iza točke dodaje se rečenica koja glasi:

„Ako nema slobodnog raspoloživog prostora, infrastrukturni operator mora dopustiti rekonstrukciju kojom će se operatoru korisniku omogućiti zajedničko korištenje infrastrukture“

Članak 3.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

OBRAZLOŽENJE

Članak 1.

Navedenim odredbama propisuje se naknada za korištenje općeg dobra i nekretnina u vlasništvu Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te nekretnina u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih osoba

Članak 2.

U navedenom članku se propisuje da Agencija u ostvarenju načela i ciljeva ovog Zakona nalaže zajedničko korištenje elektroničke komunikacija infrastrukture i druge povezane opreme, osobito u svrhu zaštite ljudskog zdravlja, očuvanja okoliša, zaštite prostora, izbjegavanja prekomjerne gradnje kada je to gospodarski neučinkovito ili fizički neprikladno, zaštite i očuvanja kulturnih dobara te nacionalne sigurnosti.

U navedenom članku se propisuje da se Agencija mora savjetovati s nadležnim jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave.

U navedenom članku se propisuje da ako nema slobodnog raspoloživog prostora, infrastrukturni operator mora dopustiti rekonstrukciju kojom će se operatoru korisniku omogućiti zajedničko korištenje infrastrukture

Članak 3.

U navedenom članku se propisuje stupanje na snagu Zakona.

TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJA SE IZMJENJUJU I DOPUNJUJU

(„Narodne novine“ broj 73/18, 90/11, 133/12, 80/12, 71/14 i 72/17)

Naknada za korištenje nekretnina na temelju prava puta

Članak 29.

(1) Za pravo puta na općem dobru i na nekretninama iz članka 27. stavka 1. ovoga Zakona plaća se naknada za pravo puta iz članka 28. ovoga Zakona, a izračun i visina naknade te način plaćanja naknade propisuju se pravilnikom koji donosi Vijeće Agencije, pri čemu visina naknade mora predstavljati pravičan razmjer između prava vlasnika nekretnina i interesa operatora elektroničkih komunikacijskih usluga te javnog interesa za razvoj tržišta elektroničkih komunikacija.

(2) Naknada iz stavka 1. ovoga članka za opće dobro i nekretnine u vlasništvu Republike Hrvatske te jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave plaća se godišnje, po četvornom metru zemljišta koje se upotrebljava za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu iz članka 27. stavka 5. ovoga Zakona, a utvrđuje se jednoznačno za pojedinu vrstu nekretnine ili za opće dobro, na cijelom području Republike Hrvatske.

(3) Pravilnikom iz stavka 1. ovoga članka pobliže se propisuje i postupak izdavanja te oblik i sadržaj obrasca potvrde o pravu puta iz članka 28. ovoga Zakona.

Zajedničko korištenje elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme

Članak 30.

(1) Agencija u ostvarivanju regulatornih načela i ciljeva iz članka 5. ovoga Zakona potiče zajedničko korištenje elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme, osobito u svrhu zaštite ljudskog zdravlja, očuvanja okoliša, zaštite prostora, izbjegavanja prekomjerne gradnje kada je to gospodarski neučinkovito ili fizički neprikladno, zaštite i očuvanja kulturnih dobara te nacionalne sigurnosti.

(2) Infrastrukturni operator mora omogućiti operatoru korisniku, uz naknadu i na temelju sklopljenog ugovora, pristup i zajedničko korištenje svoje elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme, uključujući i komunikacijske instalacije unutar zgrade, koje su u vlasništvu infrastrukturnog operatora, ili do prve sabirne ili razdjelne točke, ako su ispunjeni odgovarajući uvjeti pristupa i zajedničkog korištenja, utvrđeni pravilnikom iz stavka 9. ovoga članka. Operator korisnik ne može se koristiti elektroničkom komunikacijskom infrastrukturom i drugom povezanom opremom ako nema sklopljen ugovor s infrastrukturnim operatorom.

(3) Ako je operator korisnik onemogućen u pristupu elektroničkoj komunikacijskoj infrastrukturi i drugoj povezanoj opremi zbog zahtjeva zaštite ljudskog zdravlja, očuvanja okoliša, zaštite prirode, zaštite prostora, izbjegavanja prekomjerne gradnje kada je to gospodarski neučinkovito ili fizički neprikladno, zaštite i očuvanja kulturnih dobara ili nacionalne sigurnosti, Agencija može donijeti odluku kojom infrastrukturnog operatora obvezuje da operatoru korisniku omogući pristup i zajedničko korištenje njegove elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme.

(4) Prije donošenja odluke iz stavka 3. ovoga članka Agencija mora provesti javnu raspravu u skladu sa člankom 22. ovoga Zakona, a može se savjetovati i s nadležnim tijelima jedinica lokalne i područne

(regionalne) samouprave. Odluka iz stavka 3. ovoga članka mora se temeljiti na načelima objektivnosti, transparentnosti, nediskriminacije i razmjernosti.

(5) Agencija može infrastrukturnom operatoru iz stavka 2. ovoga članka odlukom utvrditi sljedeće obveze:

- primjenu načela nediskriminacije i odobravanja pristupa svim operatorima korisnicima uz jednake uvjete,
- primjenu načela troškovne usmjerenosti na temelju troškova gradnje i održavanja elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme, uz primjerenu stopu povrata na ulaganja,
- izradu i objavu standardne ponude pristupa i obvezu pregovaranja o pristupu s operatorima korisnicima.

(6) Infrastrukturni operator iz stavka 2. ovoga članka rješava zahtjeve operatora korisnika za pristup i zajedničko korištenje elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme prema redosljedu zaprimanja tih zahtjeva, ako raspoloživost slobodnog prostora u njegovoj infrastrukturi ne prelazi razinu utvrđenu pravilnikom iz stavka 9. ovoga članka.

(7) Ako infrastrukturni operator odbije sklopiti ugovor iz stavka 2. ovoga članka, ili ne omogući operatoru korisniku pristup i zajedničko korištenje svoje elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme uz uvjete iz stavka 2. ovoga članka, Agencija će, na zahtjev operatora korisnika, u roku od 30 dana od dana podnošenja tog zahtjeva, utvrditi postoje li odgovarajući uvjeti iz stavka 2. ovoga članka, i u slučaju postojanja tih uvjeta donijeti odluku koja u cijelosti zamjenjuje taj ugovor.

(8) Ako infrastrukturni operator iz stavka 2. ovoga članka ne odgovori na zahtjev operatora korisnika u roku od 30 dana od dana podnošenja tog zahtjeva, smatra se da je odbio sklopiti ugovor u smislu odredbe stavka 7. ovoga članka.

(9) Način i uvjeti pristupa i zajedničkog korištenja elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme, razina raspoloživosti slobodnog prostora u toj infrastrukturi i temeljne sastavnice ugovora o pristupu i zajedničkom korištenju elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme pobježe se propisuju pravilnikom koji donosi Vijeće Agencije.

(10) U slučaju spora između infrastrukturnog operatora i operatora korisnika u vezi sa sklopljenim ugovorom o pristupu i zajedničkom korištenju elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme, ili plaćanjem naknade za takav pristup i zajedničko korištenje, Agencija provodi postupak rješavanja spora u skladu s odredbama članka 20. ovoga Zakona, vodeći pritom računa o odgovarajućim uvjetima pristupa i zajedničkog korištenja iz stavka 2. ovoga